

Regulace populací a šíření invazních druhů raků (opatření na Zákolanském potoce)

Pavel Kožený

Nařízení EP a Rady (EU) č. 1143/2014 o prevenci a regulaci zavlečení či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů

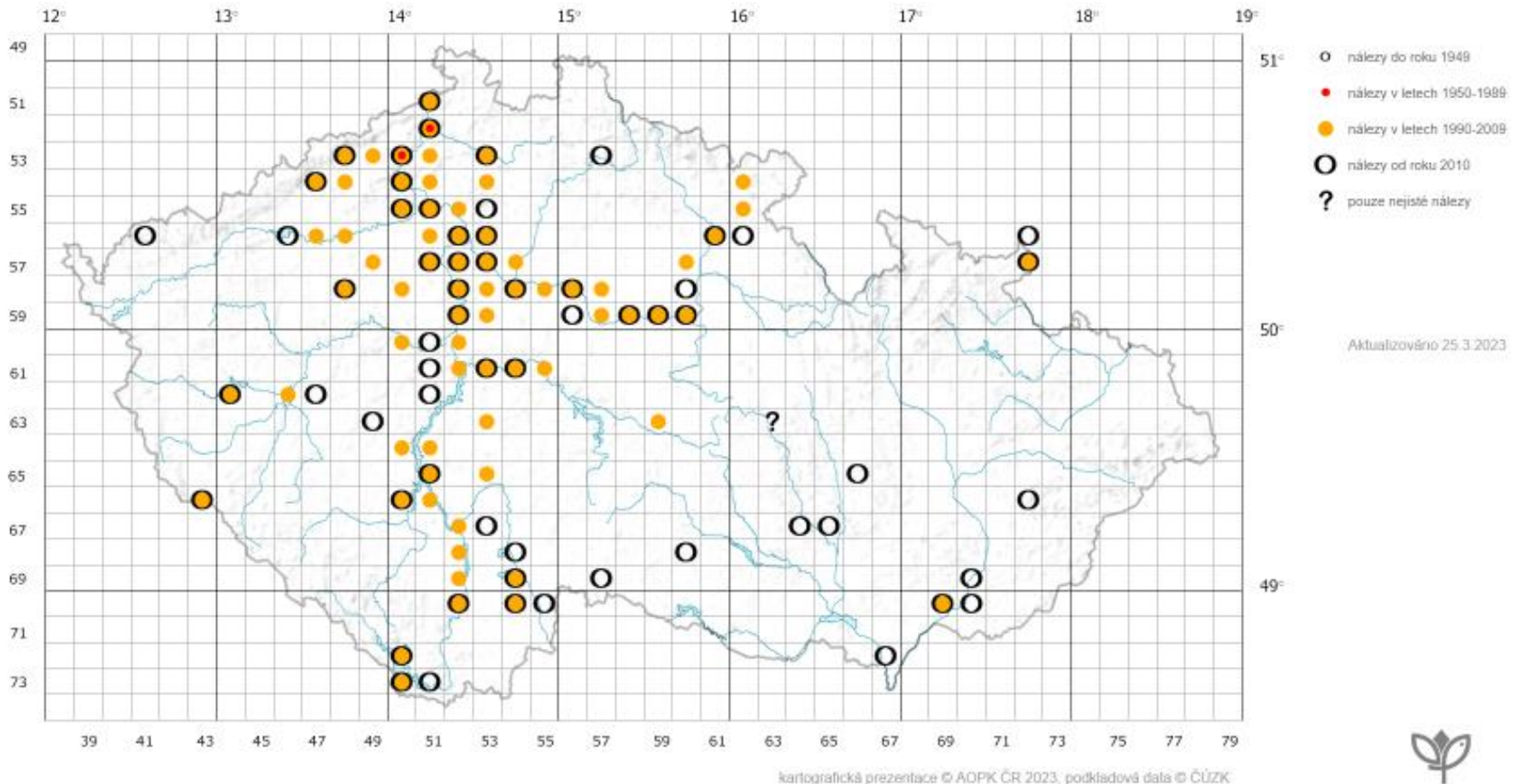
„invazní nepůvodní druh“

- jeho zavlečení, vysazení či šíření ohrožuje biologickou rozmanitost a související ekosystémové služby..., závažný nepříznivý dopad na lidské zdraví a hospodářství.

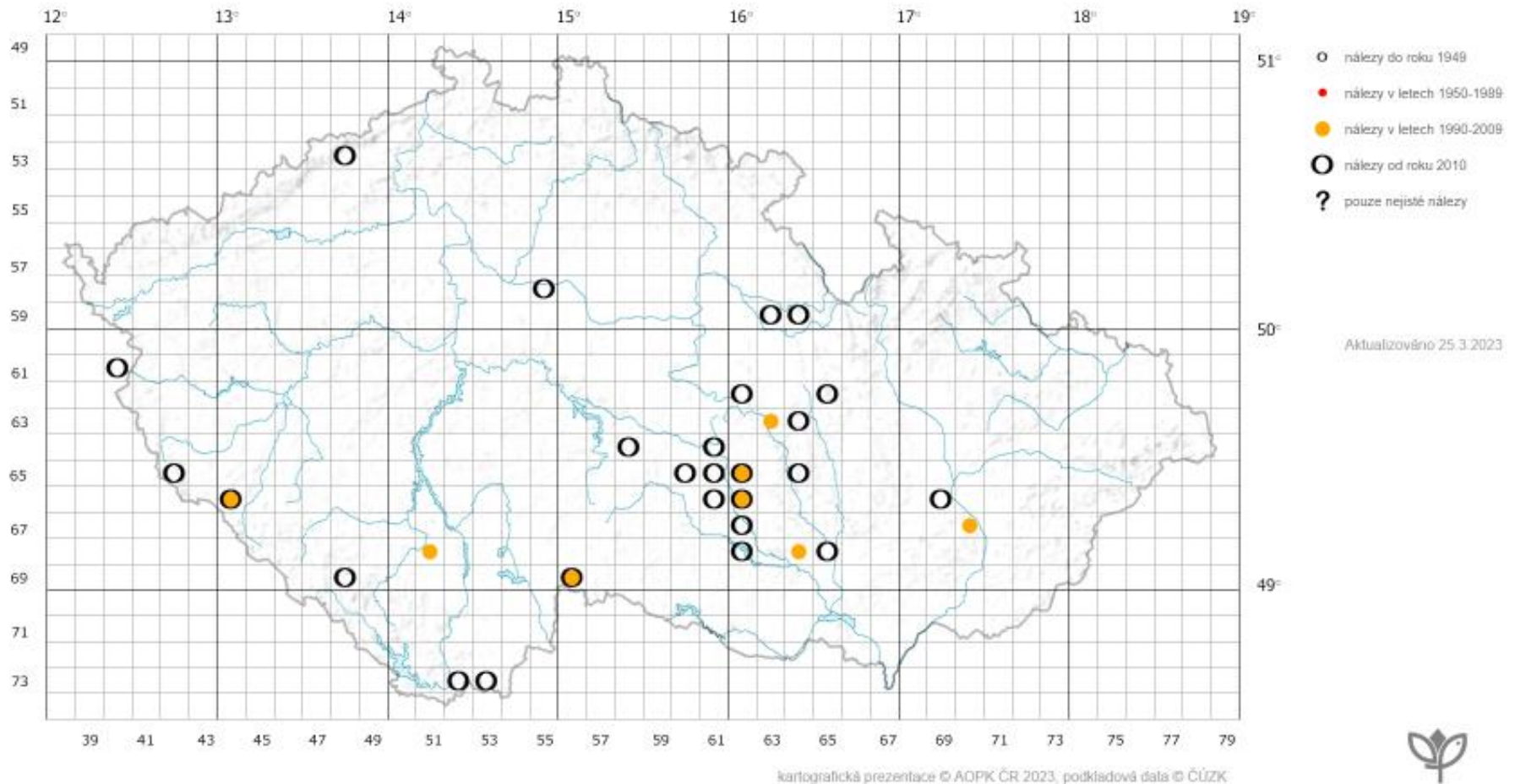
tzv. "unijní seznam,,

- seznam invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii
- aktuálně v unijním seznamu 88 druhů
- na seznamu jsou též invazní raci s výskytem v ČR:
  - rak pruhovaný (*Faxonius limosus*),
  - rak signální (*Pacifastacus leniusculus*),
  - rak mramorovaný (*Procambarus virginalis*).

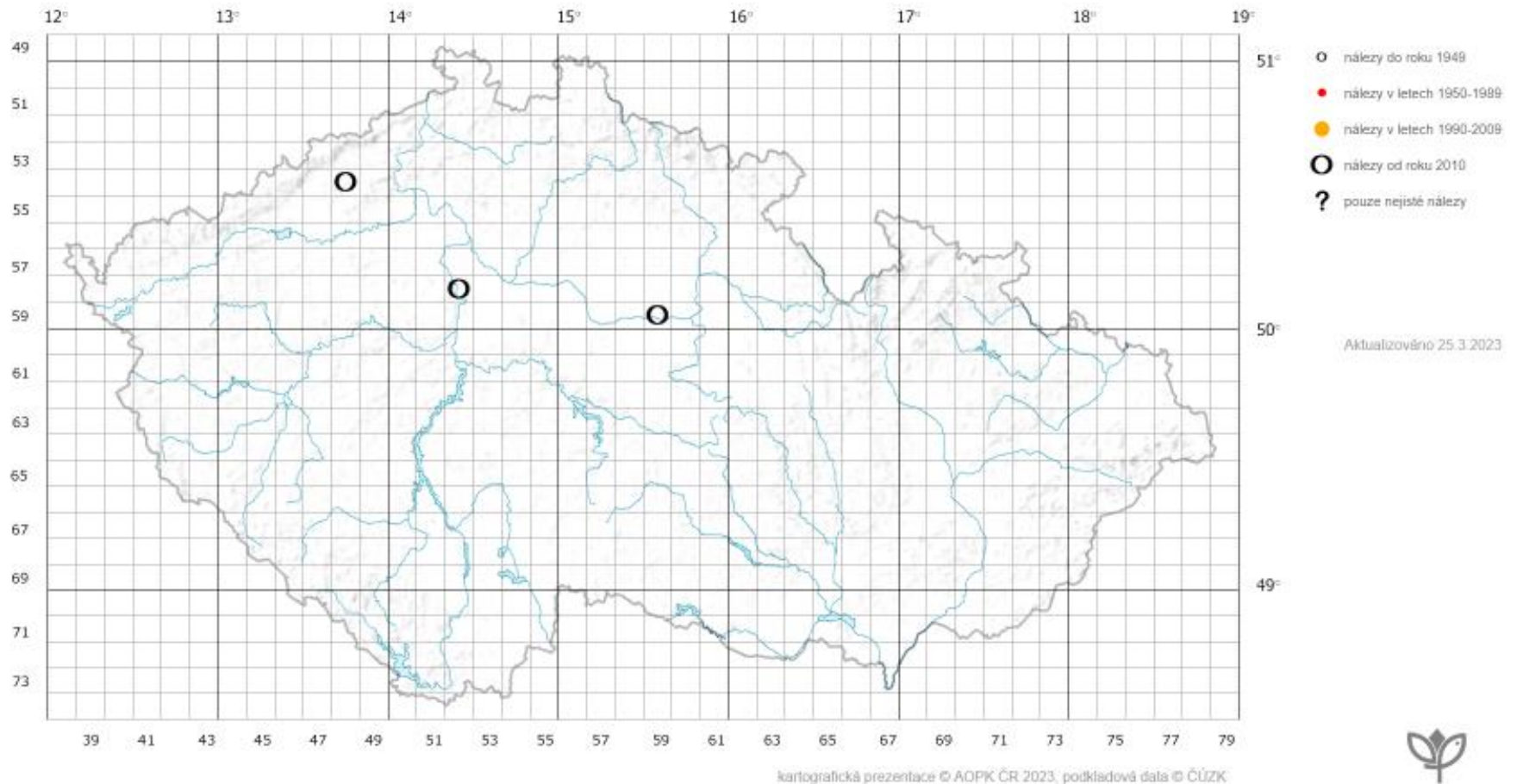
Rak pruhovaný (*Faxonius limosus*)

Rak signální (*Pacifastacus leniusculus*)

Rak mramorovaný (*Procambarus virginalis*)

Nařízení EP a Rady (EU) č. 1143/2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů

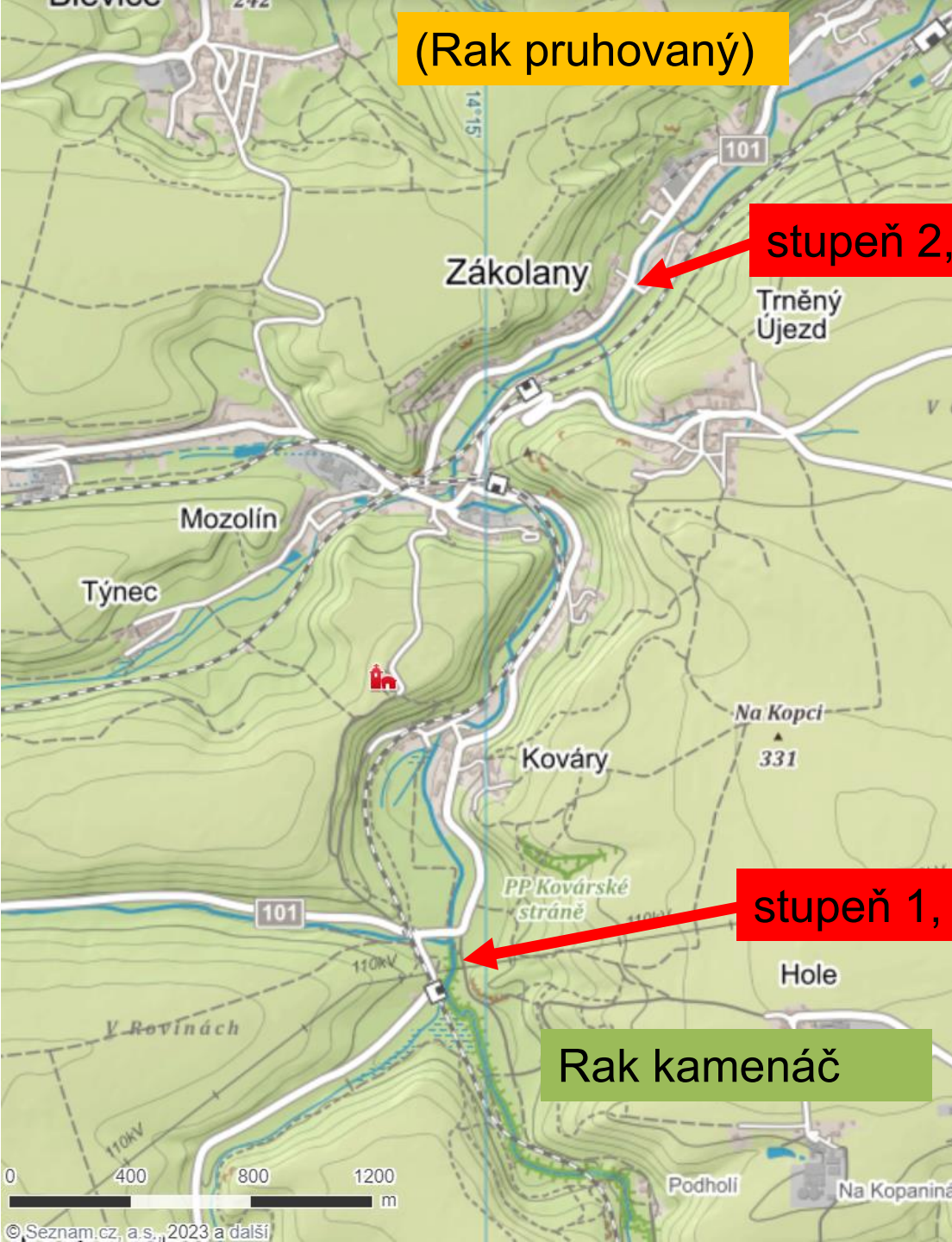
Pro druhy tzv. **"unijního seznamu,,**

- platí zákaz dovozu a převozu v rámci EU, uvádění na trh, zákaz držení, chovu, rozmnožování, pěstování či kultivování, využívání i vyměňování a vypouštění do životního prostředí
- členské státy musí zajistit sledování výskytu
- pro značně rozšířené druhy unijního seznamu zavedou členské státy regulační/eradikační opatření.
- V ČR je Nařízení implementováno zákonem č. 364/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s implementací předpisů Evropské unie v oblasti invazních nepůvodních druhů

Projekt „Aplikace inovativních postupů při eradikaci invazních raků v ČR“ (Norské fondy, 5/2022 – 4/2024)

- Hlavním cílem projektu je praktické ověření výsledků aplikovaného výzkumu, které jsou zaměřeny na regulaci a eradikaci nepůvodních druhů raků.
- Provedená opatření povedou ke zlepšení stavu vodního ekosystému, podmínek pro předmět ochrany a zachování biodiverzity na pilotních lokalitách (EVL).
- Jednou z řešených lokalit je Zákolanský potok (EVL k ochraně kriticky ohroženého raka kamenáče).

(Rak pruhovaný)

stupeň 2, ř.km. 7,160

stupeň 1, ř.km. 10,321

Rak kamenáč

Úprava migračních bariér na Zákolanském potoce

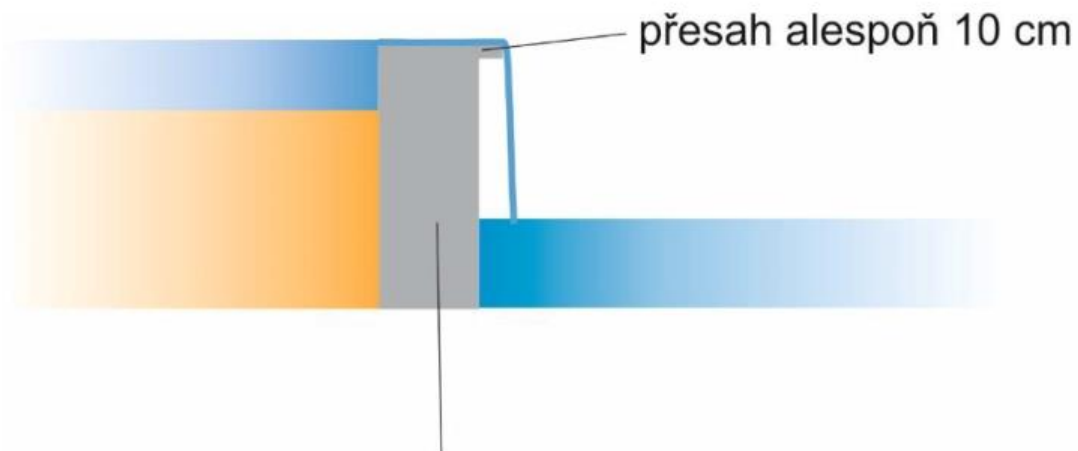
stupeň 1, ř.km. 10,321

stupeň 2, ř.km. 7,160

Úprava migračních bariér na Zákolanském potoce

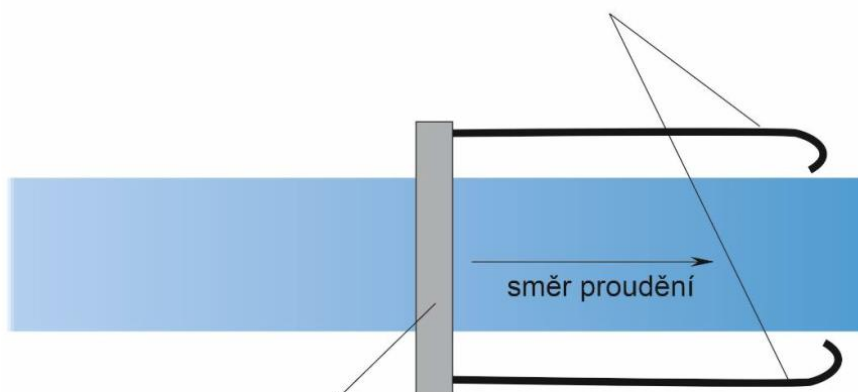
- Doplnění koruny obou stupňů o převislou hranu
- Instalace bariéry zamezující migraci raků po souši
- Rekonstrukce obou spádových objektů
- Provedení zajišťuje Povodí Vltavy, s. p. ve spolupráci s VÚV TGM, v.v.i.
- Termín realizace: duben – květen 2023
- Opatření navrženo podle certifikované metodiky (Svobodová a kol, 2020)

příčný objekt (výška dle charakteru toku)

Obr. 31. Migrační bariéra – doplnění koruny stávajícího příčného objektu o horizontální prvek s přesahem (bokorys) – © D. Fischer

bariéra (výška cca 30 cm, délka 4 - 10 m)

Obr. 27. Doplnění stávajícího příčného objektu o bariéru, zabraňující rakům její obcházení po souši (půdorys) – © D. Fischer

Tento projekt byl podpořen grantem z Norských fondů

Děkujeme za pozornost

Zpracováno v rámci projektu reg. č. 3211100013 „Aplikace inovativních postupů při eradikaci invazních raků v ČR“

<https://crayfish2022.vuv.cz>